

Rodinný svaz ČR

Národní centrum pro rodinu

Newsletter

leden 2025

BUĎME SPOLU u rodinného stolu

10.–18. května 2025

**Týden pro rodinu se blíží.
Pozvěme obce,
kraje, školy,...**

Milí členové Rodinného svazu, milí příznivci a přátelé z center, máme radost, protože se letos do Týdne pro rodinu nově zapojí Technická univerzita v Liberci a Teologická univerzita v Českých Budějovicích.

Obracíme se na vás, zda byste mohli pozvat své krajské úřady, obce, školy, školky, klubíky, instituce, ... aby se zapojily do letošního ročníku.

Myslíme, že grafika je velmi vydařená a může mnohé motivovat ke společným chvílím u rodinného stolu.

Ostatně, to je i letošní motto. :-)

Životní úkol seniorů je svědčit o své víře mladé generaci, zejména vnoučatům

K tomuto tématu se často vrací papež František. V Jubilejním roce připravuje Diecézní centrum pro rodinu Biskupství českobudějovického 12 katechezí o předávání víry prarodiči vnoučatům, které vycházejí z papežových katechezí. V lednu najdete témata: K čemu jsou mé sny? V čem je mé seniorství přínosem? V únoru: Darovaný čas není ztracený čas, ale získaný čas.

**Setkání center v Kunraticích
14. - 15. ledna 2025**

Setkání po dlouhé době zúčastnila **všechna** diecézní centra pro rodinu a centra, která pracují jako spolky a jsou členy Rodinného svazu ČR. Mnozí jsme z toho měli velikou radost. Objevily se i nové tváře, zejména z pražského a plzeňského centra. Nový ředitel pastoračního střediska a dočasný vedoucí centra pro rodinu František Drozd představil Řád přípravy snoubenců a doprovázení mladých manželských párů v Arcidiecézi pražské, Martina Dlouhá školila používání grafického modelu Canva pro neziskovky. Výstupy ze setkání byly zaslány v lednu všem centrům.

Co se dozvíte?

- Týden pro rodinu 2025
- papež k seniorům
- proběhlo setkání v Kunraticích
- leták Dluhy státu vůči rodině II.
- co se chystá
- výběr novinek z legislativy

Hodnota neplacené práce = stále tabu

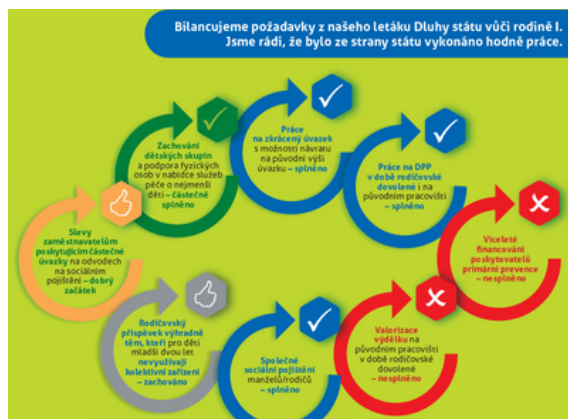
Alarmující je:

- 15% nerovnost v odměňování mužů a žen, jehož příčinou je mj. nedostatečné ocenění neplacené práce.
- Málo se v rodině vykonává neplacená práce za 65 tisíc korun (vlastní výpočty).

Navrhujeme opatření:

- snížení odvodů na sociální pojištění pečujících (žen/mužů), podle ekonomických možností státu, zaměstnavatelů a zaměstnanců s dětmi do deseti let a pečujících o závislého (člena rodiny pobírajícího příspěvek na péči)
- funkční oprava související s důstojností, zejména zřízení tzv. metodického a mentorálního síťového článku, který by umožnil zastupitelnost poskytovatelů, efektivní kontrolu a odbornou podporu

Ocenění pečujících = klíč k rovnosti

Stabilní, spokojené vztahy nejsou jen o penězích

Vezměme vážně Zprávu o rodině 2023 (RILSA):

- Žití pro rodinu a děti je důležité pro 86 % osob z nejmladší generace a 92 % osob v produktivním věku
- Žití v harmonickém vztahu s partnerem/kou touží 94 % osob z nejmladší generace a 92 % osob v produktivním věku

Přesto

- úhrnná rozvodovost v roce 2022 byla 16,7 %
- více než 20 000 dětí ročně zrozi rozvodem úplnou rodinu
- samotní 50 % manželů/partnerů není o možnosti odborné vztahové pomoci, nebo ji nevyužívá
- odborná pomoc pro manželské/partnerské vztahy je těžko dostupná

Navrhujeme opatření:

- Posílení vztahové a etické výchovy v RVP
- zefektivnění komunikace MPSV a MŠMT

Síť kvalitních poskytovatelů odpovídajících programů

- osvěta o důležitosti a nabídkách preventivních programů v oblasti vztahů
- dostatečné regionální zastoupení poskytovatelů programů
- zlepšení podmínek pro jejich fungování, zejména zavedením víceletých dotačních titulů MPSV v oblasti primární prevence

Rodinné porady

- zvýšit kapacitu poraden a zlepšit jejich dostupnost v jednotlivých regionech

Novinky v Rodinném svazu

Dluhy státu vůči rodině II.

Vydali jsme leták o prioritách křesťansky orientované státní rodinné politiky. Požadavky obsažené v Dluhy státu vůči rodině I, zaměřené na lepší časové možnosti rodiny ve formě zkrácených úvazků a práce na DPP během rodičovské dovolené, byly v podstatě splněny. Bohužel se nepodařilo získat zájem státu na víceletém financování programů center.

I když se nám podařilo dostat do Strategie rodinné politiky 2024 - 2030 uznání významu stability manželství a ocenění neplacené práce, přesto byla odpovídající opatření v poslední chvíli vypuštěna. Máme příslibeno, že budou tyto nedostatky během aktualizace, která probíhá v tomto pololetí, odstraněny.

Nový leták se proto soustřeďuje na posílení zájmu státu o vztahy a jejich stabilitu a na uznání rodiny jako důležitého subjektu společnosti. To vyjadřují opatření na lepší vyrovňování nákladů rodin a na finanční ocenění neplacené práce v rodině formou zvýhodnění na odvodech na sociální pojištění. Leták je k dispozici v tištěné formě v NCR a [zde ke stažení](#). Šíření více než vítáno:-)!

Dluhy státu vůči rodině II.

Naše priority rodinné politiky

- stabilní a spokojené vztahy
- vyrovňování nákladů rodiny
- hodnota neplacené práce

Rodiče cenění, děti vítány

Co se chystá?

- 8. 4. 2025** - konference **Opomíjené důvody demografické krize** (Senát PČR)
- 10.5. 2025** zahájení TPR 2025 na Jihomoravském kraji
- 27. - 28. 5. 2025** schůzka center, Újezd u Uničova
- 21. - 22. 10.** schůzka center, Vranov u Brna

Výběr novinek z legislativy

A/ z Legislativy

1. Redefinice znásilnění

Dne 1. ledna 2025 nabyla účinnosti novela **trestního zákoníku a dalších předpisů vyhlášená pod č. 166/2024 Sb.**, která má **příspěk ke zvýšení ochrany obětí sexuálních trestných činů a k zefektivnění boje proti sexuálnímu násilí.**

Tato novela přichází s tzv. **redefinicí trestného činu znásilnění**, kdy mění **trestný čin znásilnění tak, aby odpovídal modernímu pojetí, které opouští koncept znásilnění jako silou vynuceného pohlavního styku a nahrazuje jej konceptem nesouhlasného pohlavního styku** (tj. za znásilnění bude považována každá soulož, anální nebo orální styk či jiná srovnatelně závažná sexuální praktika, např. opakované vsouvání prstů do předmětů do vagíny, **s níž jeden z účastníků nebude souhlasit a tento nesouhlas jakkoli srozumitelně projeví navenek** – slovně, pláčem, fyzickým odporem aj.).

Jako znásilnění bude dále postižitelný (stejně jako dnes) i případ, kdy **pachatel zneužije bezbrannosti oběti**, což zahrnuje případy, kdy oběť není schopna z určitého objektivního důvodu (nemoc, duševní porucha, spánek, silná opilost, zdravotní hendikep, spoutání, nízký nebo vysoký věk aj.) utvářet svou vůli nebo ji projevít, případně je tato schopnost podstatně snížena. **Výslovně se nově jako důvod bezbrannosti uvádí i silný ochromující stres, který vyjadřuje stav, kdy oběť tzv. zamrzne a není schopna se jakkoli bránit. Zároveň se stanoví věková hranice 12 let, do jejíhož dosažení je dítě vždy považováno za bezbranné pouze z důvodu nízkého věku a sexuální praktiky s ním budou vždy trestné jako znásilnění (v případě penetrace) nebo jako sexuální útok (v případě méně závažných sexuálních praktik typu tření nebo osahávání genitálií, prsou apod.)**

a nikoli jako mírněji trestné pohlavní zneužití.

Jde tedy o stanovení věkové hranice, do jejíhož dosažení dítě obvykle za normální situace ještě není natolik vyzrálé, aby bylo schopno pochopit sexuální jednání pachatele a projevit svůj souhlas nebo nesouhlas.

Novela také v některých případech oproti stávající právní úpravě za znásilnění **zvýšuje trestní sazby.**

Po vzoru zahraničních úprav se trestný čin znásilnění omezuje pouze na soulož a jiný pohlavní styk provedený obdobným způsobem (anální styk, orální styk, vsouvání prstů a předmětů do vagíny nebo análního otvoru) a méně závažné sexuální praktiky (nepenetrační povahy), vyjmenované výše, vyčleňuje do samostatného nového trestného činu sexuální útoku, což umožňuje vhodněji nastavit výši trestních sazeb.

Dále se posiluje právo oběti „být slyšena“ v trestním řízení. Zejména se zdůrazňuje poučovací povinnost orgánů činných v trestním řízení vůči oběti, pokud jde o její právo učinit prohlášení o dopadech trestného činu na její život, aby státní zástupce a soudce mohl tyto dopady řádně zohlednit.

2. Partnerství

Zákon č. 123/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, vstoupil v účinnost od 1. ledna 2025 a **zavedl nový institut partnerství jako svazek dvou lidí stejného pohlaví.** Tento dává na úroveň manželství s tím, že na partnerství a práva a povinnosti partnerů se obdobně vztahují ustanovení o manželství a právech a povinnostech manželů, vdovách a vdovcích. Zároveň zákon umožňuje, aby se osvojitelem dítěte stal také partner, je-li rodičem dítěte druhý z partnerů tzv. přiosvojení.

3. Změna pohlaví

Ústavní soud České republiky zrušil 24. dubna 2024 zákonnou úpravu, která pro úřední změnu pohlaví trans lidí vyžadovala chirurgický zákrok, zahrnující sterilizaci a přeměnu pohlavních orgánů, nálezný sp. zn. Pl. ÚS 52/23.

Podle Ústavního soudu jsou zákonné podmínky (statusové) změny pohlaví protiústavní především proto, že vynucují chirurgickou změnu pohlavních orgánů a sterilizaci vždy po všech lidech, kteří si přejí změnit „statusově“ (tj. úředně – nikoliv chirurgicky) své pohlaví. Podle Ústavního soudu zákon nakládá s člověkem jako s objektem, nikoliv jako se subjektem práva. Změny zákonů mají být učiněny do června 2025.

Následně skupina koaličních poslanců (Decroix, Benda, Dufek a Jurečka) vypracovali návrh na změny těchto zákonů č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále OZ, změna zákona o matrikách, změna zákona o specifických zdravotních službách, změna zákona o zvláštních řízeních soudních, zákona o správních poplatcích), Sněmovní tisk 895 a tento byl rozeslán 17.1 poslancům.

Sněmovní tisk 895 stanoví za jakých podmínek je možné změnit pohlaví. **Podmínku věku osmnácti let stanoví přímo OZ; stejně tak stanoví, že je možné změnit pohlaví jednoho člověka během jeho života nanejvýše dvakrát – to znamená jednou změnit na druhé pohlaví a pak se takto umožňuje změnit pohlaví zpět na pohlaví původní.** Pro samotný postup se OZ odkazuje na právní úpravu v jiných právních předpisech, konkrétně se jedná o nově navrhovanou úpravu v ZSZS a zákoně o matrikách.

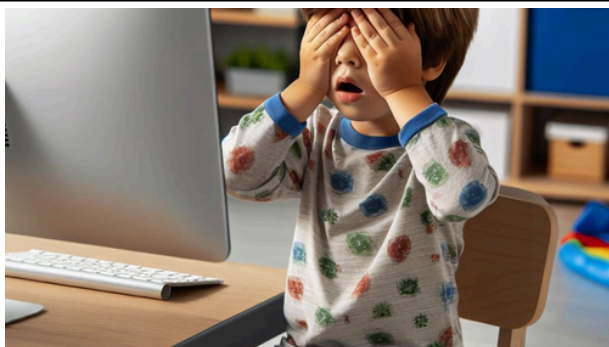
Nově se stanoví, že změna pohlaví nastává zápisem do matriční knihy. Změna pohlaví je tak svázána s tímto okamžikem, který je

sám podmíněn úpravou podle ZSZS a zákona o matrikách, ale není vázána na provedení chirurgických či dalších invazivních zákroků, které Ústavní soud shledal protiústavními. Tato změna pohlaví, byť jde o zásah do osobnosti člověka, je nesouměřitelně méně invazivní než požadavek na chirurgický zákrok a sterilizaci.

4. Domácí násilí

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a některé další zákony v souvislosti s potíráním domácího násilí (sněmovní tisk 721,) zavádí do právního řádu definici domácího násilí byl schválen v PS 22.1.2025. **Cílem definice je jednoznačně vymezit, jaké formy násilí jsou považovány za domácí násilí, a tím zdůraznit jejich společenskou nepřijatelnost a potenciálně zvýšit motivaci společnosti se těchto forem násilí nedopouštět.** Z hlediska obětí pak bude definice zvyšovat schopnost identifikovat různé formy násilí jako domácí násilí a motivaci situaci řešit v počáteční fázi. Zároveň dojde k vyjasnění pojmu domácí násilí pro orgány veřejné moci, které s tímto pojmem na základě příslušných ustanovení právního řádu pracují – zejména orgány sociálně-právní ochrany dětí a soudy v rámci civilní justice. Na definici domácího násilí v občanském zákoníku nebude bezprostředně navázána žádná sankce.

Dále návrhem dochází k dílčím změnám v dalších zákonech zejména s cílem zlepšit postavení obětí domácího násilí. Jedná se například o rozšíření zákazu mediace v případech, kdy došlo mezi účastníky řízení k domácímu násilí. Dále se prodlouží doba vykazání Policií ČR z 10 na 14 dní a stanoví se povinnost vykazujícího policisty vykazované osobě zabavit zbraň a učinit jiná vhodná opatření na ochranu ohrožené osoby. Návrh bude projednáván Senát 26. 2. 2025, účinnost se předpokládá patrně od července 2025.

5. Flexinovela zákoníku práce

S úpravami doporučil Výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovně schválit tzv. flexinovelu zákoníku práce. Týkají se volna na dlouhodobé ošetřování blízkých, zrušení mlčenlivosti u výše výdělku tzv. doložka mlčenlivosti (tuto změnu navrhovala poslankyně za KDU-ČSL Marie Jílková a tato má přispět k odbourání propasti v odměňování mužů a žen, nařizuje ji i evropská směrnice). Další návrhy, které souvisí i s návrhy Rodinného svazu, byly v našem minulém newsletteru.

Lidovci i odbory nadále odmítají i případné **uzákonění výpovědi bez udání důvodu**.

6. Dětský ombudsman

Poslanecká sněmovna schválila 22. ledna 2025 vládní návrh novely zákona o Veřejném ochránci práv, ST 688. Návrh si klade za cíl **zřídit národní lidskoprávní instituci a institut ochránce práv dětí na půdorysu současné Kanceláře veřejného ochránce práv**. Návrh má projednat Senát 26. 2. 2025.

„Jsme jednou z posledních zemí EU, která funkci dětského ombudsmana nemá a návrh zákona reaguje na dlouhodobý deficit v oblasti ochrany práv dětí. Může tak přispět nejen k prosazování jejich práv, ale také ke včasnému řešení domácího násilí páchaného na dětech a prevenci jeho eskalace. Mezi pravomoci dětského ombudsmana by mělo patřit tradiční vyřizování stížností proti postupu úřadů a dalších orgánů veřejné moci a vzdělávací a osvětová činnosti o právech dítěte,“ uvedl ministr spravedlnosti Pavel Blažek.

7. Hlídačkovné

Ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka spolu s dalšími koaličními poslanci a poslankyněmi navrhli hlídačkovné do tzv. superdávky. „Jedná se o návrh, který by po projití legislativním procesem znamenal historický moment, kdy se do české legislativy dostává opatření pro úspěšné sladění vysokoškolského studia a rodičovství.“ (Spolek studujících rodičů, z.s.). Hlídačkovné,

dávka pro studující rodiče, by bylo netestovanou dávkou, o kterou by si mohli požádat studující rodiče pobírající rodičovský příspěvek, v prezenčním studiu, do 26 let (vyjma doktorandů v prvním doktorském studiu), studující na vysoké škole/vyšší odborné škole, a to ve výši třetiny minimální mzdy a vyplácené 10 měsíců v akademickém roce (bez července a srpna). Opatření se nebude týkat studentů-rodičů v kombinovaném studiu.

B/ Sledujeme

• Děti a digitální technologie

V PS dne 27. 1. 25 proběhl pod záštitou místopředsedkyně PS Olgy Richterové zajímavý kulatý stůl s tématem **Dopad digitálních technologií na děti a dospívající-čemu je potřeba věnovat pozornost**, jehož se zúčastnili odborníci z řad adiktologů, psychologů, učitelů, ale i neziskového sektoru např. z.s. Oonline. Pro zájemce zašleme příspěvky přednášejících.

• Pornografie v ČR

ČR na světě drží prvenství v natáčení a distribuci pornografie a následně i závislostí na ní. Z důvodu liberálních legislativy se právě v ČR natáčí pornomateriál s praktikami, které ve většině zemí světa nejsou povoleny.

1. Natáčením porna si často přivydělávají studentky

2. Portál OnlyFans, kde si žena i muž mohou sami zřídit svoji stránku s lechtivým obsahem a ovlivňovat tak i mladou generaci. Na vzestupu je izapojení umělé inteligence, která vytvoří ženu na míru dle požadavků klienta

3. Alespoň jedenkrát týdně porno sleduje 44 % mužů a 7 % žen. Vyplývá to z exkluzivního průzkumu agentury STEM/MARK

Dokument ČT24

Zdroje. Ministerstvo spravedlnosti, Advokátní deník, Spolek studujících rodičů z.s.

Foto: OpenAI, Copilot, archiv NCR a RS